

moksleivis 2 68

— Tegu eina skradžiai — nieko nerašau. I sveika-
lai Kartais išgėrusiam kokia blevyza šauna į galvą. Kaž-
kada viršininkas atleido trim dienom, sako, milicijos die-
nai suposmuok. Ir gėriau, ir pagiriojau — nieko. Ta pa-
tį, apie motinę perfrazavau. Todėl šiandien ir neskai-
čiau... Tik, vyrai, aš jus prašau... Slykštus materialistas,
ar ne? Aš pati tai pasakau... Bet gyvenimas, patys su-
prante, — ne gimnazistės sapnas...

4. Gali neskaityti

Ir dar: Mokykla moko grožio ir gėrio. Mokyklos met-
raštini rašydamis savo svajones, abiturientai neiškenčia ne-
užrašę gražią (ir teisingą) citatą, posakį, sentenciją. Vi-
soso mokyklose vis taip pat ir vos ne taip pačiai žod-
žiai:

„Už viską, kas manyje gera, dėkingas mokyklai, mo-
kyojams“. Taip.

„Gyvenimas — toks žaidimas, kur vienos užriby nėra“.
Teisingai!

„Suabejojai — tau šachas, sustojai — tau matas“. O
kaip kitaip?

„Nelaimingas, išlipęs ne savo stotelėje“. Niekas jam
nepavydi.

„Gyvenimas ne rašinys, juodraščio nepripažista“. Ge-
riau nepasakysi...

Kokie mes teisūs ir teoriškai teisingi! I visus šiuos
gražius žodžius būtų galima atsakyti lygiaverte senten-
cija: „Lakus žodis — pasaulio puošmena“.

Žinom, kas gera, kas gražu. Žinom žaidimo taisykles.
Turime svajone, t. y. tikslą laimeti. Ir dar: „Jauniems
visur atviri keliai...“

Keliai atviri, platūs. Ech, jei dar jie būtų nušlifuoti!
Nublizginti, poliruoti... Išėjai pro mokyklos duris —
čiūžt ir nučiuoži iki ružavos metraštinių jrašytos ateities.
Kaip per vaikų nuslidinėtą ledo takelį šaligatvyje. Nors
ir ant užpakalio klestelsi, bet iki galio nučiuoši.

Bet, deja, tas kelias nepoliruotas. Ne čiuožti, o eiti
juo reikia. O einant reikia daugiau kantrybės ir energijos.
Jeigu tuos žodžius būtų pasakęs garsaus vardo rašyto-
jas, gal būt, šalia svajingos, korektiškai per petį žvel-
giantios abiturientės nuotraukos užrašytume ir šią
mintį.

Bet ir vėl su kam i gražių žodžių pievą — scholastiką.
Gržkim į paupi.

skraidayt po kitas planetas, bet kai pagalvojo apie gy-
venimą — verčiau smulkaus sukciaus profesiją pasirinko.
Pasakyk jam, Vytais...

Buhalteris tylėjo.

Kai Vytais svajojo būti kosmonautu, tada pasaulis dar
nė vieno kosmonauto pavidės nežinojo. „Noriu būti
lakūnu. Skraidayt aplink žemę ir dar toliau...“ Tada žodis
„kosmonautas“ kasdieninėje kalboje dar nebuvo prigi-
jės. Ir būtų skraides... Bet katastrofų būna ir Žemėje...

Po tévo laidotuvui jį atšaukė iš karininkų mokyklos.
Trys broliukai — pipiriukai ir ligota mama. Skraidyk
apie duonos kepalą.

Vėliau į mokyklą nebepriėmė. Pirštą jkišo kuliamon-
jon. Šiaip taip pralindo į civilinės aviacijos mokyklą.
Ir iš ten po kelių mėnesių gržo. Dėl to paties piršto.

Nors kauk. Tunka minkštoje buhalterio kėdėje ir, dai-
rydamasis į dangų, bara sūnų, kad šis nemégsta žaisti
tévo drožiamais lėktuvais.

Norėjai pinigo, reikėjo sukt ne į miliciją, — pagal-
iau prabyla Vytautas. — Bent jau tuo smulkiu su-
čium — buhalteriu būtum. Tu galėtum...

Sakai, galima? — Algis mirkteli Juliusi ir provokuo-
ja Vyta: — Tai kodėl mašinos neperki? Ketvirta leng-
voji mūsų pievoje stovėtų...

— Man ne pinigu reikia. Svarbesnio...

— Kas tas svarbesnis?

— Biografija. Jei sūnus norés skraidyti, tévo biogra-
fija turi būti švari.

— Abudu, brolyčiai, šianakt jūs man atradimas! — ap-
sidžiaugia Julius. — Pasirodo, dorovės saugotojas ne
visada doras, o tariamas sukcias — ne visada suktas. O
dar sako, kad buhalteriai nemoka svajoti.

Algis pašoko:

— Ech, jūs šiaudadūšiai! Panelės švenčiausios, nekal-
tai pradėtos! Aš jums, kaip klasės draugams atvirai apie

save papasakoju, o judu raitotės kaip kepami. Manot,
kad aš milicininkas, tai su manim atvirai kalbėti nebe-
galima...

Storulis buhalteris neskubėdamas atsiklaupė (atsistoti
neleido dvivietė palapinė) ir netikėtai trenkė Algui į
paširdžius:

— Tylék, parše!

Algis suklupo ir nieko nesuvokiančiu žvilgsniu spok-
sojo į vėl beužsimojančių storulj.

— Še darl Darl Cia tau to vilniškio poeto vardu.
Kur, sakei, nespėjo snukio išmalti. Šel..

— Užmušiu! — lyg atsitokėjės suriaumojo garbanotas
milžinas. Ir bandé pašokti, bet tik dabar suprato, kad
Julius laiko jo rankas, užlaužtas už nugaro.

— Še tau ir už bobutės kiaušinius, ir už triruble, ir
už perfrazuotą eilėraštį...

— Vaikai, vaikai! Ar pasiutot? — aplink sugriuvusia,
inkščiančią ir piktai besikeikiančią palapinę šokinėjo kel-
nių nespėjės užsimauti žilagalvis auklėtojas. Plikomis ir
suvytusiomis blaždomis jis atrodė dar mažesnis. — Ar
to aš jus mokiau?..

6. Ir pagalvok

Tariam, svarstom apie profesijų pasirinkimą, apie at-
virus kelius. Ginčiamės iki užkimimo, kartais iki tol, kol
pamirštame, kad gyvena visgi ne profesija, o žmogus.

Susitikimas paupy vietoj planuotų dviejų dienų bai-
gësi antros dienos ryta. Išsiskirstė saulei tekant.

— Negerai išėjo... Nesupranta Vytaus juoko... Buhalte-
ris... Algis juk nekaltai pajuokavo, ištumdamas jį į upę...
Siauliai—Telšiai

PRADEDAME
SPAUSDINTI

MAŽĄJA
ESTRA-
DOS
MĖGĖJŲ
ENCIKLO-
PEDIJA

5. Paskaityk

Penktos kurso medikas Julius neturėjo kuo nustebinti
draugų:

— Patys žinot, tada į mediciną neišlaikiau konkursą.
Fizikos trejetas. Atitarnavau kariuomenėje. Tada net fizi-
kai ketvertas nepadėjo. Metus dirbau ir fiziką „zub-
nau“.

— O jei vėl būtum suklupęs?
— Dar dešimt metų būčiau bandęs.

— Na, ir užrieteil — nusijuokė Algis. — Ar verta
flek stengtis, tie daktarėliai ne kažin ką lupa.

— Tu, Alg, nuobodus iki pasiutimo, — išišeidė penk-
to kurso medikas.

— Sventuolėlis atsirado. Imsi, Juliuk, iš bobučių ir tri-
rubės, ir višteles, ir kiaušinėlius. Gyvenimas, berniuk,
kaip pökus iš perplešto impilo išdulkins tas idiliškas ta-
vo svajones. Klausk Vyto, jei manim netiki. Svajojo

Paulis ANKA

Hadžesas AUFRAJUS

Šarlis AZNAVURAS

„ANIMALSAI“ „(Eric Burdon and the Animals“)

Vienas prancūzų kritikas apskairavo, jog triukšmas, kurį sukelia „Bitlų“ aparatūra, išmatuotas dečiberais, lygus ketvirtio tonos bombos sprogimui. Tačiau, norint nustelbti „Animals“, reikėtų susprogdinti tris tokias bombas. Lenkų kritika po „Animals“ koncertų Varšuvoje juvavo, jog „Bitlai“, palyginus su „Zvéreliais“ („Animals“ — angliskai „Zvérelai“), tai tik švelnios avelės. Jų nuotrauką matome 33-ajame puslapyje.

Si anglų big-byto grupė ne pati geriausia, tačiau, be abejonės, yra garsiausia (triukšmingumo prasme) pasaulyje. I sceną jaunuoliai išbėga, pasipuošę ilganosiais, aukštakulniais batais, trumpomis, glaudžiai prigludusiomis kelnėmis, pilkais, ankštais švarkais, atsagstytais marškiniais. Iš karto paverzia salėje esančius pa-auglius, elgiasi scenoje visiškai laisvali. Koncertui įpusėjus, švarkai nusivedžiami ant grindų. Tvarkos jokios, tačiau atlikėjai į tokias „smulkmenas“ nekreipia dėmesio.

Grupės vadovas — vokalistas Eriks Burdonas. Jam dvidešimt šešeri metai. Nedidelio ūgio, niekada nesišypsantis, nepaprastai išvermingas. Visą koncertą jis bégioja po sceną, šoka, kratosi pagal ritmą, dainuoja, šūkauja.

Grupė pirmą kartą susirinko 1963 metų liepos mėnesį. Nuo to laiko ne kartą keitėsi jos sudėtis, vaikinai laikinai buvo visai metę koncertuoti. Dabar Eriks Burdonas vél surinko naują koletyvą ir pavadino jį „New Animals“ („Nauji animalsai“). Populiariusių ansamblio daina — „Tekančios saulés namas“. Tai amerikiečių liaudies baladė. Jos déka „Animals“ tapo žinomi visame pasaulyje. Ansamblis jau spėjo pabuvoti beveik visuose žemynuose, koncertavo JAV, Pietų Amerikoje, Japonijoje, Australijoje, daugelyje Europos šalių. Lenkų kritikas L. Kydrynskis (jį estrados mėgėjai, tur būt, prisimena — tai ne-pamatomas Sopoto festivalio konferansje) taip aprašo ansamblio koncertą: „Ar tūkstančiai pajagli — „Animals“ gerbėjų ateina į jų koncertą klausytis muzikos? Tur būt, ne. Klausosi jų iš plokštelių ir per radiją, o į koncertą ateina pajusti ekstazės, mosuoti švarkais — žodžiu, linksminčiu. Tik labai nedaug atsitiktinių į-

koncertų patekusiu žmonių girdi, kai perduoda bravūrinių gitaristų grojimą ir aštū, be abejonės, išraiškingą emocijų kupiną Burdono balsą, reaguodami į salėje kilusią išteriją, riau groti ir dainuoti. Ir tai jiems vienai nebogai pavyksta“.

Paulis ANKA (Paul Anka)

„Kai sukūria savo pirmąją dainelę, jau truputį pažinojau gaidas. Blogai grojau fortepijonu, dar blogiau gitara. Tačiau užrašyti melodiją ir harmoniją galėjau... Gimiai Otarvoje 1941 metų liepos 30. Būdamas mažas, dainavau naktiniuose restoranuose Bobio Soksero kvartere, tačiau mokykloje muzikos niekada nesimokiau. Nuo to laiko, aišku, mano muzikiniai sugebėjimai išauga, tačiau viską pasiekiau pats, be jokių mokytojų,“ — prisimena Paulis Anka.

Penkiolikmetį jaunuolių pastebė impresarijus Irvinas Feldas. Pirmasis jų susitikimas buvo gana neįprastas — impresarijus Pauli rado užkulisiuose, bekritikuojantį žymųjį dainininką Fatsą Domino. I. Feldas norėjo išprašyti jaunuolių, pasirodė, jog tai ne taip paprasta. Atkaklusis Paulis aiškino, kad jis pats dainininkas, kompozitorius ir taip pat kada nors bus populiarus. Po dviejų mėnesių I. Feldui pakliuvo plokštélé su daina, kuri, jo nuomone, galėtų užkariauti milijonų klausytojų širdis. Tai buvo „Diana“. Dainos autorius ir atlikėjas — Paulis Anka. Energinges impresarijus tuo pat išskrido į Otarvą, susirado Pauli ir pasiraše su juo sutarti. I. Feldas neapsiriko — „Dianos“ plokštélės tiražas viršija milijoninius skaičius. Paulis Anka tapo ižymybe.

Jaunasis kanadietis paprastai dainuoja tik vienoje koncerto dalyje. Labai užsidaręs, nemégstantis triukšmo, jis visą laisvą laiką praleidžia prie knygų. I koncertą atvyksta baigiantis pertraukai, nusimeta paltą ir bėga į sceną. Padainuoja porą dainelių, nusiima švarką, kaklaraištį, atsega apykaklę ir praneša publikai, jog „tikrasis koncertas prasideda tik dabar“. Toliau klausia žiūrovų, kokias daineles jie norėtų išgirsti. Paulio Ankos repertuaras nepaprastai platus, ir visi jo pasiodymai — tai savotiški „pageidavimų koncertai“. Idealai surepetavęs su orkestru, vienos dainos jausdamas kūrybinį pakilimą,

Paulis visą valandą improvizuoja. Po to padainuoja efektingą paskutinią dainelę, nusilenkia, išbėga iš scenos ir lekia prie automobilio. Tuo metu, kai publiką karštai ploja, kviesdamas dainininką dar kartą pasiodyti ir padainuoti „bisui“, P. Anka jau ramiausiai viešbuftyje skaito knygą. I sceną išeina naujasis Paulio impresijus — jo dėdė sirijietis Džonas Anka; išdalinia žiūrovų miniai dainininko fotografijas su autografais ir paskelbia, jog koncertas baigtas.

Populiariusiųjų P. Ankos daina, nemintint „Dianos“, — „Tu es manu meilė“. Už ją autorius buvo apdovanotas plokštèle, išleita iš aukso (tokia dovana įteikiama autorui, kurio įdainuota plokštėlė parduodama mišijono su viršum egzempliorių tiražu).

Hadžesas AUFRAJUS (Hughes Afray)

Siame dešimtmetyje vis plačiau pasireiškia „protesto“ srovė estradinėje muzikoje („protest song“). Jaunieji menininkai JAV, Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje dainomis protestuoja prieš skurda, rasinę diskriminaciją, barbarišką JAV intervenciją Vietnamo... Amerikiečiai Bobas Dylanas, Pitas Sigeris, Džoana Baez, Danas Cezaras, ispanas Raymondas koncertuoja įvairiausiose šalyse, kviesdami žmones kovoti už taiką, šviesią ateityi. Tai pati progresyviausia srovė šiuolaikiniame užsienio estradiniame mene. Šios srovės kūriniuose įspūdžiai aktualus politinės krypties turinys, tekstai prasmingi.

Protesto dainų muzika dažniausiai būna labai paprasta, artima liaudies melodijoms. Solistas pats sau akomponuoja gitara ar kokiui kitu styginiu instrumentu, kartais jam pritaria keli muzikantai.

Prancūzų muzikoje žymiausias „protesto“ srovės atstovas — Hadžesas Aufraju. Jo kelias į muziką buvo nelengvas. Gimė 1932 metais Neulyje, studijavo filosofiją Paryžiuje. Reimse pasiraše pirmajį dainininko kontraktą. Vėliau koncertai Monte Karle, Paryžiuje. Cia jis pastebė Šarlis Aznavuras ir pataria jaunajam solistui rimtai pasimokyti dainavimo. Po to nenuilstamas studijos, koncertai, išraiškai. Pirmasis pasisekimas — Aufraju nugali konkurse Paryžiuje. Dainininko talentas labai įvairus — jis dainuoja negrų religinių dainas — spiriūnelius, prancūzų

žansonjetes, liaudies dainas, Pietų Amerikos bei Karibų salų melodijas, byg-byto stiliums šokių, kabaretinius kuplestus. Pats jis groja kelių rūšių gitaramis, išpina armoniką, fleita, įvairias savo sukurtas pučiamaisiais instrumentais, sumodernintu senovės instrumentu — citara (žiūr. nuotrukoje). Aufraju mažai kreipia dėmesį į publiką, jau pati jo išvaizda išreiškia protestą prieš nusistovėjusią tvarką — aukštą, liles, ilgais plaukais, apsirengęs juodais marškiniais ir baltomis ar juodomis kelnėmis, būtinai be švarko, scenoje niekada nesiskiria su juodais akiniais... Jo balsas nepasižymi nei malonių tembru, nei ypatingu slėprumu. Ir vis tik jis jaudina. Jaudina temos, kurias paliečia menininkas, jaudina jo kilnūs siekių, nepailstanti kovojojo prieš būgi energija. Pats Aufraju savo meną išreiškia šiai žodžiai: „Didžianti agresija Vietnamo, faktas, jog dar daug žmonių badauja, rasizmas — argi nenatūralu, kad protestuojame prieš tai? Juk tai liečia mus visus!“

Šarlis AZNAVURAS (Charles Aznavour)

„Jei jūs galvojate, jog estrados dainininko karjera lengva, ir gyvenimas pilnas gėrybių, tai pasiskaitykite S. Aznavuro biografija“. Tokius pamokymus duoda užsienio impresarijai pradedantiesiems solistams. Iš tikro, tik nepaprastai sukaupęs vailią, būdamas darbštus, be galio tiékdamas savimi, Šarlis Aznavuras taip vienu iš populiausiuų pasaulio estrados meistrų. Juk laukti dešimt metų, kol publiką tave supras ir pamils — reikia didelio užsimyrimo...

„Neseniai sukako trisdešimt mano darbo estradoje metų... Tai buvo sunkus laikotarpis. — pasakoja pats dainininkas. — I sceną atėjau, turėdamas devynerius metus, patyriau visus trečiaeilio artisto vergus. Okupacijos metais dainavau gatvėse ir, ištiesės kepurę, laukdavau poros frankų. Dažnai rausdavau iš gėdos, tačiau dainos nemečiau.

Paskui — sunki profesionalo duona. Beveik kiekvieną dieną publikame sužirkdavo švilpdama. Mano impresarijus, kuris tikėjo manimi kaip ir aš pats, išraukdavo mane į koncertų programą, neminėdamas pavarde — koncertų organizatorius mano vardas veikdavo kaip bulius raudonos dainas — spiriūnelius, prancūzų

koncertą patekusiu žmonių girdi, kai pukūs firmos „VOX“ garsiakalbiai perduoda bravūrinių gitaristų grojimą ir alry, be abejonės, išraiškingą ir emocijų kupiną Burdono balsą. Neaudrą „Animals“ stengiasi kuo geriau groti ir dainuoti. Ir tai jems vienai neblogai pavyks“.

Paulis ANKA (Paul Anka)

„Kai sukūriau savo pirmąją dainą, jau truputį pažinojau galdas. Biogai grojau fortepijonu, dar bilo glau gitara. Tačiau užrašyti melodiją ir harmoniją galėjau... Gimiau Otarvoje 1941 metų liepos 30. Būdamas mažas, dainavau naftinluose restoranose Boblo Soksero kvartete, tačiau mokykloje muzikos niekada nesimokau. Nuo to laiko, aišku, mano muzikinių sugebėjimai išaugo, tačiau viską pasiekiau pats, be jokių mokytojų“ — prisimena Paulis Anka.

Penkiolikmetį jaunuolių pastebi impresarijus Irvinas Feldas. Pirmasis jų susitikimas buvo gana nelprastas — impresarijus Pauli rado užkulisiuose, bekrūkuojantį žymųjį dainininką Fatsą Domino. I. Feldas norėjo išprašyti jaunuolių pasirodė, jog tai ne taip paprasta. Atkaklusis Paulis aiškino, kad jis pats dainininkas, kompozitorius ir taip pat kada nors bus populiarus. Po dviejų mėnesių I. Feldui pakliuva plokštélé su daina, kuri, jo nuomone, galėtų užkarauti milijonų klausytojų čėris. Tai buvo „Diana“. Dainos autorius ir atlikėjas — Paulis Anka. Energinges impresarijus tuoju pat išskrido į Otarvą, susirado Pauli ir pasiraše su juo sutarti. I. Feldas neapsiriko — „Dianos“ plokštélės tiražas viršija milijoninius skaičius. Paulis Anka tapo žymybe.

Jaunasis kanadetis paprastai dainuoja tik vienoje koncerto dalyje. Label užsildares, nemegštąs triukšmo, jis visą laiką preleidžia prie knygu. I koncertą atvyksta balgiantis pertraukai, nusimeta paltą ir bėga į sceną. Padainuoja porą dainelių, nusilima švarką, kaklaraišį, atsega apykaklę ir praneša publikai, jog „likrasis konertas presideda tik dabar“. Toliau klausia žiūrovų, kokias daineles jie norėtų išgirsti. Paulio Ankos repertuaras nepaprastai platus, ir visi jo pasirodymai — tai savaip „pageidavimų koncertai“. Idealių surepetavęs su orkestru, vienas dėlės — žodžiu, linksminti — nedaug atitiktina!

Paulis visą valandą improvizuoja. Po to padainuoja efektingą paskutinią dainelę, nusilenka, išbėga iš scenos ir lekia prie automobilio. Tuo metu, kai publiką karštai ploja, kviesdama dainininką dar kartą pasirodyti ir padainuoti „bisul“, P. Anka jau ramiausiai viešbufyje skaito knygą. I sceną išėlina naujasis Paulio impresijus — jo dėdė sirijietis Džonas Anka; išdalinia žiūrovų minial dainininko fotografijas su autografais ir paskelbia, jog koncertas baigtas.

Populiariusloji P. Ankos daina, neminint „Dianos“, — „Tu es manu mellé“. Už ją autorius buvo apdovanotas plokšteliu, išlieta iš aukso (tokia dovana įteikiama autorui, kurio dainuota plokštélė parduodama mišijono su viršum egzempliorių tiražu).

Hadžesas AUFRAJUS (Hughes Afray)

Siame dešimtmetyje vis plačiau pasireiškia „protesto“ srovė estradinėje muzikoje („protest song“). Jaunieji menininkai JAV, Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje dainomis protestuoja prieš skurdą, rasinę diskriminaciją, barbarišką JAV intervenciją Vietnamo... Amerikiečiai Bobas Dylanas, Pitas Sigeris, Džoana Baez, Danas Cezaras, Ispanas Raymondas koncertuoja įvairiausiose šalyse, kyvendami žmones kovoti už taiką, šviesią ateilių. Tai pati progresyviausia srovė šiuolaikiniame užsienio estradiniame mene. Šios srovės kūriniuose įspėjamas aktualus politinės krypties turinys, tekstai prasmingi.

Protesto dainų muzika dažniausiai būna label paprasta, artima liaudies melodijoms. Solistas pats sau akomponuoja gitara ar kokiui kitu styginiu instrumentu, kartais jam pritaria keli muzikantai.

Prancūzų muzikoje žymiausias „protesto“ srovės atstovas — Hadžesas Aufrajus. Jo keliai į muziką buvo nelengvas. Gimė 1932 metais Neulyje, studijavo filosofiją Paryžiuje. Reimse pasiraše pirmąjį dainininko kontraktą. Vėliau koncertai Monte Karle, Paryžiuje. Clas jį pastebė Šarlis Aznavuras ir pataria jaunajam solistui rimtais pasimokyti dainavimo. Po to nenuilstomas studijos, koncertai, išrašai. Pirmasis pasisekimas — Aufrajus nugali konkurse Paryžiuje. Dainininko talentas labai įvairus — jis dainuoja negrų religines dainas — spiričnėlus, prancūzų

sansonjetes, liaudies dainas, Pietų Amerikos bei Karibų salų melodijas, byg-bygo stilieus šokių, kabaretinius kuplelus. Pats jis groja kelių rūšių gitaramis, lūpine armonika, flėita, įvalrūs savo sukurtais pučiamaisiais instrumentais, sumodernintu senovés instrumentu — citara (žilė, nuotraukė). Aufrajus mažai kreipia dėmesį į publiką, jau pati jo išvaizda išreiškia protestą prieš nusistovėjusią tvarką — aukštasis, ilgesnis, ilgais plaukais, apsirengejus juodais marškiniais ir baltomis ar juodomis kelnėmis, būtinai be švarko, scenoje niekada nesiskiria su juodais akiniais... Jo balsas nepasižymi nei maloniu tembru, nei ypatingu stiprumu. Ir vis tiek jis jaudina. Jaudina temos, kurias paliečia menininkas, jaudina jo kilnūs siekiai, nepailstanti kovotojo prieš bologi energija. Pats Aufrajus savo meną išreiškia šalis žodžiais: „Didėjanti agresija Vietnamo, faktas, jog dar daug žmonių badauja, rasizmas — argi nenatūralu, kad protestuojame prieš tai? Juk tai liečia mus visus!“

Šarlis AZNAVURAS (Charles Aznavour)

„Je jūs galvojate, jog estrados dainininko karjera lengva, ir gyvenimas pilnas gėrybių, tai pasiskaitykite Š. Aznavuro biografiją“. Tokius pamokymus duoda užsienio impresarijai pradedantiems solistams. Iš tikro, tik nepaprastai sukaupęs vailią, būdamas darbštus, be galio tikėdamas savimi, Šarlis Aznavuras taip vienu iš populiausiuų pasaulio estrados meistrų. Juk laukti dešimt metų, kol publiką tave supras ir pamirs — reikia didelio užsispypimo...

„Nesenai sukako trisdešimt mano darbo estradoje metų... Tai buvo sunkus laikotarpis, — pasakoja pats dainininkas. — I sceną atėjau, turėdamas devynerius metus, patyriau visus trečiaelio artisto vargus. Okupacijos metais dainavau gatvėse ir, ištiesės kepurę, laukdavau poros frankų. Dažnai rausdavau iš gėdos, tačiau dainos nemečiau.

Paskui — sunki profesionalo duona. Beveik kiekvieną dieną publiką mane sutikdavo švilpdama. Mano impresarijus, kuris tikėjo manimi kaip ir aš pats, išraukdavo mane į koncertų programą, neminédamas pavardės — koncertų organizatorius mano vardas veikdavo kaip bullus raudonos apsaustas. Vėliau dainavau kartu su Edita Piaf. Publiką nebežiipdavo (manydavo, kad nepadoru švilkti koncerte, kuriame dalyvauja E. Piaf), bet ir neplodavo. Dažnai lausiai mane sutikdavo tylėdami... Paramenu, vieną kartą vežiau E. Piaf automobiliu koncertuoti kitame mieste. Vėlavome, todėl spaudžiau kaip reikiant. Atvažiavome paskutinę minutę. E. Piaf ruožesi pasirodymui — aš dainavau tuoju pat, pirmoje dalyje. Per pertrauką prie manęs priėjo impresarijus ir pasveikino. Galvojau, sveikina už dainas, bet, pasirodė, jis dekojo už tai, kad gerai valdžiau automobilį...“

Tačiau, nepaisydamas nesėkmėmis, Aznavuras atkakliai siekė savo tikslą. Gimdavo naujos dainos, naujį tekstą. Savo stilieus menininkas nekeitė. Jis ir toliau dainavo apie paprastus žmones, apie jų rūpesčius, meilę. Dainavo ir apie sunkų artisto kelią: „Dar būdamas mažas berniukas, atvažiavau į didmesti. Galvojau, laukia artisto karjera. Pas geriausią siuvėjų užsisakiau famsiai mėlyną kostiumą, nujaučiau, kad anksčiau ar vėliau pavergsiu publiką. Žinojau, jog pasiekimas neateis pats. Praėjo trisdešimt metų. Tuo pačiu famsiai mėlynu kostiumu ir toliau kovoju už pasiekimą. Dabar daug nebesitikiu, tik noriu paskutinį kartą pabandyti...“

Ir štai vienas „bandymas“ pavykssta. Pats Š. Aznavuras nebetikėjo savo laime — repertuare jis nepakeitė né vienos dainos. Ta pati programa prieš dvi dienas buvo nušviltta. Pasisekimo priežastis pasirodė esanti publiką. I teatrą atėjo paprasti žmonės. Šarlio dainose jie išgirdo jų pačių pergyvenimus...

Dabar dainininkui visą laiką šypsosi laimė. Jau apie dvidešimt metų jis — vienas populiausiuų atlikėjų pasaulioje. Jį galima pamatyti daugelyje kino filmų (žymiausias jų — „Šaukite į pianistą“). Jo populiarum rodo ir tokis faktas. Šalis metais, norėdami Europos žiūrovams transliuoti per televiziją Š. Aznavuro vestuves Las Vegase (antraja jo žmona tapo švedų modistė Ulla Thuresel), amerikiečiai paleido specialų žemės palydovą.

Š. Aznavuras — armenų kilmės. Gastroliuodamas Tarybų šalyje, Armenijos kalnuose jis susitiko su savo teta, senele, kitomis giminėmis. Žymiausioji dainininko plokštélė — „Šarlio Aznavuro pasaulis — viskas apie meilę“. Mūsų šalyje jo dainos įrašytos plokštelių serijoje „Užsienio estrados meistrai“ („Mėlodija“ Nr. D-007575).

Paruošė L. ŠALTENIS